duiding

Termijnmarkten

duiding

"Waarom je als boer niet indekken?"

31 DECEMBER 2008 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:52

Weinig Vlamingen zijn even vertrouwd met de graanmarkt als Annick Verbist. Als aankoper voor veevoederfabrikant Aveve volgt ze iedere dag de recentste marktevoluties op. Hoe ziet zij het systeem van termijnmarkten? Hoe zal de graanmarkt volgens haar evolueren, en voor welke valkuilen moeten we opletten?

Hoe zijn jullie actief op de graanmarkt?

De divisie veevoeding van Aveve koopt per jaar 850.000 ton grondstoffen aan. Het spreekt vanzelf dat we daar veel aandacht aan besteden, zeker als je weet dat onze kostprijs voor 80 procent door grondstoffen wordt bepaald. Ik ben een van de twee aankopers die hier in Merksem iedere dag de grondstoffenmarkt opvolgen. Ik ben verantwoordelijk voor alle granen en daarvoor richten we ons sinds jaar en dag vooral op de fysieke markt. Maar sinds de graanprijs, intussen al een jaar of twee, niet meer constant is, begeven we ons ook meer en meer op termijnmarkten.

Op welke termijnmarkten zitten jullie en waarom?

Voor granen beperkt onze activiteit zich bijna uitsluitend tot de Franse termijnmarkt Matif, en in uitzonderlijke gevallen de Chicago Board of Trade. De Matif is nog altijd het centrum voor Europese graanleveringen, al beïnvloeden de Amerikaanse en Europese markt elkaar alsmaar sterker. Ook vandaag kopen wij nog altijd vooral op de fysieke markt. De termijnmarkt beschouw ik enerzijds als informatiebron waardoor je de markt beter kunt volgen en anderzijds als instrument om je in te dekken tegen te grote prijsstijgingen.

Waarom blijft de fysieke markt het interessantst?

Omdat we echt de goederen willen verwerven. Het is niet onze bedoeling om winst te maken door speculatie. We proberen ons wel in te dekken door bij fysieke verkopen door boeren of lokale graanhandelaren op een hoogtepunt van de fysieke markt naar de termijnmarkt te gaan en omgekeerd. Dat is een vorm van risicobeheersing, een manier om te grote schommelingen uit te vlakken. Maar aan risicobeheersing hangt ook een prijskaartje vast. De intresten op de bedragen die je op de termijnmarkt als borg moet geven, lopen op.

Zijn termijnmarkten ook voor de boer een nuttig instrument?

Ik zie boeren niet meteen zelf op de termijnmarkt actief worden. Een minimumlot is 50 ton, je verhandelt dus zo'n 10 hectare per keer. En de borgen zijn aanzienlijk. Maar een termijnmarkt is ook voor de boer een handig instrument om de markt te volgen en om aan risicobeheersing te doen. Waarom zouden akkerbouwers bijvoorbeeld geen deel van hun oogst op voorhand tegen een bepaalde prijs aan een handelaar verkopen? Die mentaliteit leeft nog niet, maar je dekt je in tegen een terugval van de graanprijs. Dat we momenteel een structurele stijging beleven wil niet zeggen dat de prijs bij een goede oogst niet zal dalen. Als boer verdien je dan misschien niet maximaal, maar het gaat erom dat je niet maximaal kunt verliezen. Ik wil hier wel nog even zeggen dat de prijs die we op de fysieke markt betalen de Matif-prijs wel volgt, maar dat die daar quasi altijd iets onder ligt. Dat komt onder meer doordat de Matif-prijs gebaseerd is op andere leveringsvoorwaarden en op hoogwaardige kwaliteitstarwe. Daarbij komt nog dat dit prijsverschil op zich ook meer en meer schommelt.

Hoe groot is volgens u de impact van speculatie op de graanprijs?

Op de Matif wordt er nog vrij weinig gespeculeerd, maar uit de cijfers van Chicago blijkt dat deze week voor tarwe minder dan de helft van de openstaande contracten in handen is van niet-speculanten. Dat cijfer kan uiteraard van week tot week verschillen en de voornaamste vraag blijft in welke mate die speculatie de prijs beïnvloedt. Volgens mij volgt de termijnmarkt over een langere periode altijd de fysieke markt. Speculatie versterkt vooral de pieken en de dalen. Heel wat beleggers baseren zich op een technische analyse, ze focussen op marktschommelingen en houden nauwelijks rekening met een fundamentele analyse van de markt, die nagaat of er echt een fysieke schaarste dreigt. Daardoor is het theoretisch mogelijk dat er een speculatiebubbel ontstaat die plots kan instorten. De kans dat zoiets gebeurt is erg klein, maar anders dan bij de termijnmarkt van aandelen staat er vooralsnog geen instelling als de centrale bank klaar om in te grijpen.

Hoe kijkt u vanuit uw ervaring naar het strikte Europese ggo-beleid?

Persoonlijk vind ik het merkwaardig dat de goedkeuring van ggo-variëteiten voor maïs trager loopt dan die voor soja. Zouden die zo verschillend voor de volksgezondheid zijn? Het prijsverschil tussen de niet door de EU toegelaten maïs en Europese maïs schommelt sterk: in september bedroeg het 100 euro per ton, vandaag is het 'maar' 20 euro. Toch lijkt een verbod op termijn moeilijk houdbaar. Onze varkens- en kippensector dreigt zich uit de markt te prijzen. Distributieketens weren via lastenboeken ook de door de EU toegelaten ggo-sojaproducten uit ons diervoeder, maar ze verkopen wel Braziliaanse kippen die goedkoper zijn omdat ze daarvoor die eisen niet opleggen.

Bovendien worden ggo-vrije voeders steeds duurder naarmate ggo's wereldwijd de bovenhand nemen.

Hoe verwacht u tot slot dat de graanprijs zal evolueren?

Dat is erg moeilijk in te schatten. We weten dat de prijs structureel iets hoger zal blijven door factoren zoals de groei van de wereldbevolking en de verstedelijking. Daarnaast is er de opkomst van de ethanolindustrie, al valt het nog af te wachten hoe die sector zich verder ontwikkelt. Maar ook de invloed van conjuncturele factoren blijft erg groot. We hebben twee jaar na elkaar op wereldvlak een slechte oogst gehad, maar wat zal er gebeuren bij een goede oogst? In die zin sluit ik een lichte daling van de graanprijzen niet uit. De graanmarkt is een wereldgebeuren geworden en dat betekent dat nog meer factoren dan vroeger de prijs kunnen beïnvloeden.

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada